

Kaina 15 kap.

E. Dulskienė

Už aukšto vištų produktyvumo pasiekimą Anna Ozoline du kartus dalyvavo Visasąjunginėje žemės ūkio parodoje. Dabar ją vėl paskyrė dalyviu į parodą. Vištos ir viščiukai ištisus metus gauna žalio pašaro: avižų, svogūnų, salotų. Mineralinis lesalas duodamas nenormuotai. Girdyklose

Pirmūnēs darbas aukštai apmokamas. Praeitais metais už išdirbtus darbadienius ji gavo virš 11 tukstančių rublių, pusantro tonų grūdų ir tiek pat bulvių. Kaip premija kolūkis jai skyrė 4 tukstančius kiaušinių ir 50 vištų. Nuotraukoje: paukštininkė Anna Ozoline įpakuoja surinktus kiaušinius.
L. Pantuso nuotr. (TASS).

PARTIJOS GYVENIMAS

Už tamprų kolūkio partinės organizacijos ir valdybos ryši

Praeitais metais „Aušros“ kolūkio žemdirbiai neatsiekė tokių rezultatų kolūkinėje gamyboje, kokių tikėjosi. Blogai, paskubomis dirbtoje, mažai patreštoje dirvoje vėlai pasėtas vasarą neužderėjo. Tik atskiruose mažuose pasėliu sklypuose išauginti planiniai atskirų kultūrų derliai. Visiškai blogai organizuoto darbo kolūkinėje gamyboje, kolūkio valdybos, o kartu ir kolūkio partinės organizacijos apsilėidimo išdava. Tiesa, partinė organizacija buvo numaciusi eilę priemonių trūkumams gamyboje pašalinti, tačiau jos nerado pritarimo iš kolūkio vadovų pusės, nebuvo plačiai pritaikytos atskirų laukininkystės brigadų veikloje, organizaciniame darbe. Atskiri komunistai taip pat blogai vykdė partinės organizacijos pavestus įpareigojimus. Nors patys, dalyvaudami kolūkinėje gamyboje, pavestą darbą atlikdavo, tačiau mažai dėmesio kreipė į draugų, viso kolektyvo darbą, nevedė kontrolės atskirose gamybos šakose.

Žemi praeitų metų kolūkinės gamybos rezultatai—skaudi pamoka kolūkio partinei organizacijai, o kartu ir visiems kolūkio žemdirbiams. Partinė organizacija, apsvačiusi TSKP XX suvažiavimo nutarimus, numatė konkrečias priemones atskirų kolūkinės gamybos šakų išvystymui, užmezgė tamprūs ryšius su kolūkio valdyba. Kovo mėnesio pabaigoje, atvirame partinės organizacijos susirinkime buvo apsvaistytas klausimas apie pasiruošimą pavasario lauko darbams, sėjai. Kolūkio žemdirbiai atskleidė eilę trūkumų pasiruošimo pavasariui darbuose. Iš esančių kolūkyje trūkumų, normaliai dirbti tik viena, todėl žemės ūkio inventorius remontas dar buvo neužbaigtas. Nepilnai buvo paruošta ir sėkla. Susirinkime buvo numatytos konkrečios priemonės esantiems trūkumams pašalinti. Latėnas, Vanagas, Kukėns ir kiti komunistai buvo paskirti atskirose laukininkystės brigadose vesti pasiruošimo pavasario sėjai darbų kontrolę. Kolūkio žemdirbiai išpareigojo pilnai pasiruošti pavasario sėjai iki balandžio 10 dienos, ir, jausdami nuolatinę kolūkio valdybos ir partinės organizacijos paramą, prisilmtus išpareigojimus įvykdė. Prasidedant lauko darbams kolūkio valdyba ir partinė organizacija aptarė organizacines priemones sparčiam ir kokybiškam pavasario sėjos darbų įvykdymui. Į atskiras laukininkystės brigadas buvo paskirtos agitatorių grupės, kurios vedė aiškinamąjį darbą žemdirbių tarpe.

Pasirodo, kad glaudus

partinės organizacijos ir kolūkio valdybos ryšis davė neblogus rezultatus. Iš pat pirmų sėjos dienų pakilo kolūkiečių aktyvumas gamyboje. Šešiasdešimties metų senukas komunistas Povilas Vanagas, per žiemą vežęs iš fermos mėšlą, pavasarį suspėjo ne tik tiesioginį savo darbą atlikti, bet aktyviai įsijungė ir į lauko darbus. Ketvirtosios laukininkystės brigados brigadininkas Antanas Žilys, pernai lankėsis Maskvoje, per šią žiemą žemės ūkio parodoje, pavasarį ėmė taikyti šalies kolūkinės gamybos pirmųjų patyrimą brigadoje. Komunistų pavyzdžiu pasekė žemdirbiai. Antros laukininkystės brigados senukas Donatas Tamošiūnas energingai dirba lauke, ne tik įvykdydamas, bet nuolat viršydamas dienas užduotis. Povilą Navašinską, Antaną Pošką, Juozą Dundulį šiandieną kolūkiečiai pažįsta kaip pavasario sėjos darbų pirmūnus, iniciatorius kovoje už šeštojo penkmečio planą įvykdymą pirma laiko.

Štai ir darbo rezultatai: pavasario sėja atlikta gerai paruoštoje, gausiai patreštoje dirvoje, aukštos kokybės sėkla, daugumoje sėjamosiomis mašinomis. Lygiagrečiai su grūdinėmis kultūromis pasėti linai, kukurūzai, runkeliai, viršijant sėjos planus. A. Žilio vadovaujamos IV laukininkystės brigados žemdirbiai, pirmieji užbaigę pavasario sėją, ruošiasi šienapiurtei.

G. Polito
„Aušros“ kolūkio pirminės
partinės organizacijos
sekretojus

Laimėjimų paslaptis

Laikraštis „Tiesa“ išspausdino specialų puslapį, kuriame Mogiliovo srities Kirovo rajono kolūkio „Rassviet“ pirmininkas K. Orlovskis pasakoja apie kolūkio nueitą kelią.

„Rassviet“ kolūkis—vienas stambiausių Baltarusijoje. Jo teritorijoje gyvena 4 000 žmonių. Kolūkis turi daugiau kaip 9 000 hektarų žemės, tame tarpe—5 529 hektarus ariamos. Šimtui hektarų naudmenų kolūkyje pernai pagaminta po 240 centnerių pieno ir maždaug po 40 centnerių mėsos. Šimtui hektarų ariamos žemės tenka 41 centneris kiaulienos. Kolūkiečių darbas gerai apmokamas. 1955 metais už kiekvieną darbadienį išduota po 3 kg grūdų, 10 kg bul-

*
Tarybų Lietuvos žemdirbių socialistinis lenktyniavimas su broliškosios Baltarusijos TSR žemės ūkio darbuotojais sukėlė mūsų respublikos kaimuose didžiulį politinį bei gamybinių pakilimą. Kolūkiečiai, MTS bei tarybinių ūkių darbuotojai, žemės ūkio specialistai sustiprino kovą už žemės ūkio produktų gamybos padidinimą. Socialistinis lenktyniavimas su kaimyninės respublikos žemdirbiais padeda sėkmingai vykdyti TSKP XX suvažiavimo žemės ūkiui iškeltus uždavinius, stiprina draugystę tarp dviejų broliškių tarybinių tautų.

vių, 1 kg daržovių, 1,5 kg pašarų, 30 gr augalinio aliejaus bei cukraus ir po 30 rublių.

K. Orlovskis kalba apie tai, kaip jo vadovaujamame

Šimtai jaunųjų Tarybų Lietuvos patriotų karštai atsiliepė į partijos ir vyriausybės kvietimą dalyvauti šalies Rytų ir Šiaurės statybose. Jie paduoda pareikškimus, prašydami juos pasiūsti į šeštojo penkmečio statybas. Nuo to traukia: Lietuvos LKJS Vilniaus miesto Tarybų rajono komiteto sekretorius drg. Fiodorovas (trečiasis iš kairės) kalbasi su Baltijos transporto statybos kontoros pirmojo baro darbininkais, pareikškusiais norą važiuoti į Rytų statybas—V. Pielych, J. Plankevičius, V. Gerasimenko, L. Muraškova, F. Liubčenko, V. Viršuliu ir A. Trubko. (ELTA).
L. Meinerto nuotr.

kolūkyje išnaudojama žemė, kaip parenkami kolūkiniai kadrų ir kaip jie mokomi.

—Dažnai manęs teiraujamasi: kokia yra kolūkio laimėjimų paslaptis?—rašo K. Orlovskis.—Mūsų „paslaptis“—žmonės. Mūsų žmonės moka ir mėgsta dirbti.

Kolūkio „Rassviet“ visi nariai aktyviai dalyvauja visuomeninėje gamyboje. Čia negaistamas brangus laikas. Kolūkiečiai iš anksto žino ką ir kur jie turi dirbti, jiems yra priskirtas inventorių. Kiekvieną brigadą aptarnauja kalviai, šikšniai, dallydės.

Kolūkio komjaunuoliai

„Komjaunimo tiesoje“ išspausdintas straipsnis „Komjaunuoliai“. Jame pasakojama, kaip Vitebsko srities Lepelio rajono Lenino vardo kolūkio komjaunuoliai drauge su visais kolūkiečiais, kovoja už TSKP XX suvažiavimo nutarimų įgyvendinimą pirma laiko.

—Kolūkio komjaunimo organizacijoje yra 67 jaunuoliai ir merginos,—rašo laikraštis.—Visi jie tiesiogiai dalyvauja kolūkinėje gamyboje, dirba svarbiausiose baruose. Čia sudarytos 5 komjaunimo-jaunimo grandys linams ir kukurūzams auginti. Be to, pirmą kartą šiemet trys komjaunimo jaunimo grandys augins bulves. Komjaunuoliai pasiūsti statyti kolūkio elektrinę, pradinę mokyklą. Komjaunuolių iniciatyva pernai buvo sudaryta jaunimo brigada pašarams ruošti. Lenino kolūkio jaunimas kovoja už tai, kad šiais metais pajamos padidėtų iki 6 milijonų rublių.

PENKMEČIO STATYBOS

BRATSKO HES

Angaros upės kairiajame ir dešiniajame krantuose, lyg pasakų milžinai, stūkso uolėti skardžiai—Pursėjus ir Žuravlinaja grūd. Pagal Komunistų partijos valią čia bus pastatyta didžiausia pasaulyje Bratsko hidroelektrinė. Praeis vos keli metai, ir srauniai, per slenksčius tekančią Sibiro upę perkirs galinga betono užtvanka. Du akmeniniai milžinai, amžiais saugoje taigos tylą, visiems laikams susijungs.

Plačiai išsilies aplinkui šaltoji Sibiro „jūra“. Vandens saugykla pakils Angaros upę nuo garsiųjų Padunsko slenksčių 570 kilometrų ir sutalpins tris su puse karto daugiau vandens, negu Kuibysėvo „jūra“. Visiems laikams dings po vandeniu grėsmingi slenksčiai. Senasis Sibiro miestas Bratskas, dešimtys kaimų, darbininkų gyvenviečių ir žiemos buveinių pakeis savo „adresus“. Per šimto metrų gylį vandens

saugykla plauks garlaiviai, vilkikai, sieliai. Neišsenkamos Baikalo ežero vandens atsargos, iš kurio išteka Angara, milžiniška dirbtinė vandens saugykla įgalins Bratsko HES tolygiai dirbti per ištisus metus.

Naujo energetikos milžino užtvankos savara yra už 35 kilometrų nuo Bratsko miesto. Atrodo, jog pati turtingojo Sibiro krašto gamta pasirūpino būsimosios hidromazgo likimu. Plačiai išsiliesi savo aukštupyje, netoli Pursėjaus ir Žuravlinaja grūd skardžių Angara yra suspausta iš abiejų pusių slenksčiais. Upės dugnas—akmeningos uolienos. Jos sudarys tvirtą pagrindą būsimajai užtvankai.

Elektrinės agregatai bus įrengti pačioje užtvankoje. Erdvioje salėse bus sumontuota 16 turbinų, kurių kiekviena bus 200 tūkstančių kilovatų galingumo. Projektinis Bratsko HES galingumas—3 200 tūkstan-

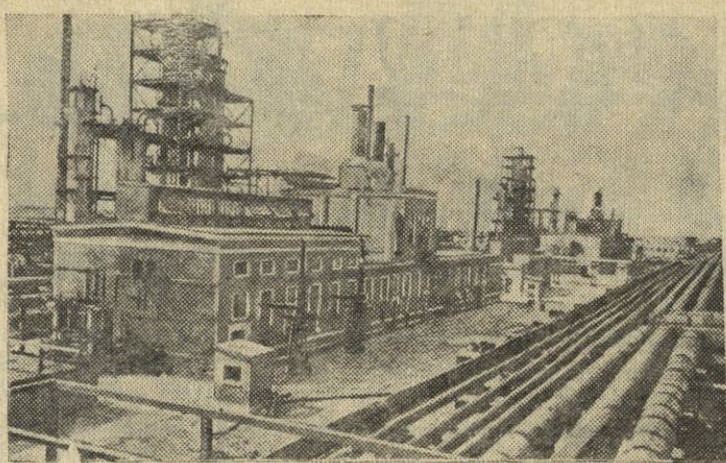
čių kilovatų, o per metus ji galės pagaminti 22 milijardus kilovatvalandžių. Bratsko HES—tikras tarybinės energetikos perlas. Ji pagamins tiek elektros energijos, kiek Kuibysėvo ir Stalingrado hidroelektrinės kartu paimitos.

Nuo būsimosios HES per neįžengiamas taigos tankynas nusitęs dviejų tūkstančių kilometrų ilgio aukštos įtampos elektros energijos tiekimo laidai. Bratsko HES susijungs su Irkutsko—Čeremchovo energetikos sistema ir Krasnojarsko HES, kuri statoma prie Jenisiejaus upės. Atidavus eksploatuoti Bratsko HES, bus padaryta pradžia vieningai Centrinio Sibiro energetikos sistemai. Vakarų Sibiras pasidarys svarbiu šalies pramonės centru. Jis pavirs stambiu aliuminio, dirbtinio pluošto, geležies lydinų, elektrinio pieno ir elektrinio ketaus tiekėju.

Angara bus atakuojama nuo dešiniojo upės kranto. Hidroelektrinės statytojai aptvers dalį upės užtūromis ir sudarys milžinišką duobę. Virš Angaros nusitęs

betono pervežimo estakados su portaliniais-strėliniais kranais ir kitais keliamaisiais įrengimais. Pirmą kartą čia bus panaudoti keliameji kranai, kurie gali pakelti 22 tonas. Šitokių kranų strėlės yra ilgesnės kaip 50 metrų. Plačiai bus naudojamos statyboje ir kitos galingos tėvyninės mašinos ir mechanizmai. Hidroelektrinės statytojams reiks sukloti į pagrindinius HES įrenginius daugiau kaip septynis milijonus kubinių metrų betono, daugiau kaip šešis milijonus kubinių metrų grunto ir akmenų.

Kasdien plečiasi darbų frontas didžiojoje Sibiro statyboje. Partijos kviečiami ir savo širdies įsakomi prie Angaros krantų į buvusius kadaise taigos užkampius atvyksta vis nauji ir nauji statytojų būriai. Daugiau kaip trys šimtai šalies įmonių siunčia techniką, įrengimus, statybines medžiagas. Ten, kur dar neseniai ošė šimtmetės pušys, iškilo gražūs, dviaukščiai gyvenamieji namai, remonto dirbtuvės, garažai,

Omske statoma naftos perdirbimo gamykla. Balandžio mėnesio pabaigoje pastatytas krektingacijos įrenginys, kuris gamina aukštos kokybės benzina iš mazuto. Visi mechanizmai dirba gerai. Balandžio mėnesio planą įmonė viršijo. Nuotrauka: krektingacijos įrenginio bendras vaizdas.

V. Linovskio nuotr.

(TASS).

Subačiuje

Penkių mėnesių planas viršytas

Valstybinio maisto dirbančiųjų kolektyvas, vadovaujamas komunisto Vl. Lopatos, sėkmingai vykdo šeštojo penkmečio užduotis. Šių metų pirmųjų penkmečio metų penkių mėnesių gamybinį planą įmonė įvykdė 112 proc. Viršijo planus paskiri įmonės cechai, iš kurių pažymėtini karšykla (cecho ve-

dėjas J. Juknevičius), įvykdžiusi planą apie 200 proc., lentpiuvė (cecho vedėjas A. Vinkevičius) — 120 proc., malūnas — 108 proc.

Dienos užduotis viršija valcuotojas Vl. Vilėniškis, P. Pėčius ir kiti įmonės darbininkai.

Įmonės vadovybė atkreipė taip pat rimtą dėmesį kultūringo poil-

sio organizavimą. Prie įmonės įrengiamas poilsio kampelis: gėlių klombos, suolai, fontanas ir kt. Čia bus pastatyta įmonės Garbės lenta.

Subatėčiai ir toliau dės visas jėgas tam, kad metinis planas būtų įvykdytas iki gruodžio 5 — TSRS Konstitucijos dienos.

D. Katelė

Klasės pirmūnas

Subačiaus vidurinėje mokykloje mokosi kuklus berniukas Albinas Čiutkinas. Tai VIIa klasės, o kartu ir visos mokyklos pirmūnas.

Jis mokosi tik labai gerai. — Na, o kaip moksleivis A. Čiutkinas laiko egzaminus? — Taip pat labai gerai, — atsi-

liepia apie jį mokytojai. Moksleiviai, pasikite jo pavyzdžiui, išlaikykite egzaminus tik labai gerai.

I. Galvenytė

UŽ SMARKŲ ŽEMĖS ŪKIO GAMYBOS PAKILIMĄ

Siekdami pilnai patenkinti gyventojų reikmes maisto produktams, lengvosios ir naisto pramonės — žaliavai, Komunistų partija ir Tarybinė vyriausybė iškėlė uždavinį šiame penkmetyje žymiai sparčiau, negu penktajame penkmetyje, vystyti socialistinį žemės ūkį. Reikia smarkiai padidinti grūdų, techninių kultūrų, bulvių, daržovių, gyvulininkystės produktų gamybą.

Smarkus grūdų gamybos padidinimas yra lemiamas sąlyga visoms žemės ūkio šakoms pakelti. 1960 metais numatyta gauti apie 11 milijardų pūdų (180 milijonų tonų) grūdų. Šiam tikslui pasiekti partija ir vyriausybė ėmėsi ryžtingų žygių. Per pastaruosius dvejus metus mūsų šalyje išarta 33 milijonai amžių dirvonavusių žemių. Naujai įsisavintų žemių plotas yra beveik dvigubai didesnis, negu trijų Pabaltijo respublikų — Lietuvos, Latvijos ir Estijos kartu paėmus. Didelį vaidmenį sprendžiant grūdų gamybos padidinimo uždavinį suvaidins kukurūzai — didžiai vertinga maistinė bei pašarinė kultūra. Šio penkmečio pabaigoje kukurūzų pasėliai užims 29 milijonus hektarų — 10 milijonų daugiau, negu

1955 metais. Tai įgalins sparčiau pakelti gyvulininkystę, du — du su puse karto padidinti pagrindinių gyvulininkystės produktų gamybą.

Naujajame penkmetyje bus plačiai įdiegiami žemės ūkio darbų mechanizmas bei elektrifikavimas. Laukininkystėje jau plačiai įdiegta mechanizacija. Dabar iškyla uždavinys trumpiausiu laiku kompleksškai mechanizuoti visą žemės ūkio gamybą.

Smarkiai bus išvystytas ir mūsų respublikos žemės ūkis. Per penkmetį Tarybų Lietuvoje turi būti padidinta mėsos gamyba 90 procentų, pieno 2,2 karto, grūdų — 4,2 karto, linų pluošto — 70 procentų, cukrinių runkelių — 3,9 karto ir bulvių — 2,3 karto. Žymiai plačiau bus atpenimos kiaulės mėsai ir bekonui. Šiam tikslui pasiekti per penkmetį teks padidinti galvijų skaičių kolūkiuose 70 procentų ir kiaulių — beveik dvigubai. Ypač dideli uždaviniai iškelti žemės ūkio darbuotojams keliaujant gyvulių produktyvumą. Pieno primelžimas iš kiekvienos karvės 1960 metais turės pasiekti 2 730 kilogramų, t. y. padidėti palyginti su 1955 metais apie puse karto.

pasėliai turės užimti 25—30 procentų visos ariamos žemės. Dideli darbai bus atlikti su kultūrinant pievasir ganyklas. Respublikoje bus nusausta apie 630 tūkstančių hektarų žemės, įrengiant naujas melioracijos sistemas ir pertvarkant turimą melioracijos sistemą.

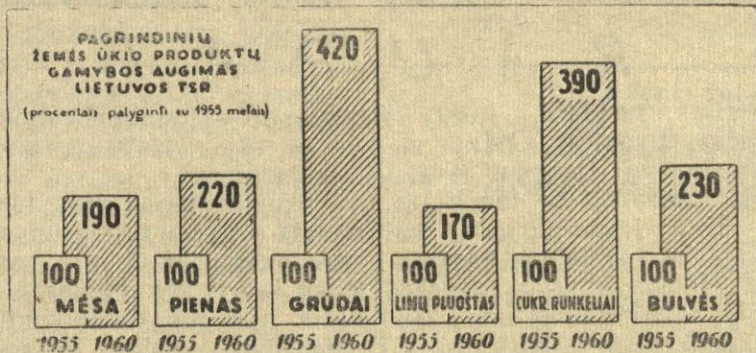
Respublikos žemės ūkis bus toliau sparčiai aprūpinamas nauja galinga technika. Žymiai plačiau bus mechanizuojami pagrindiniai gamybos procesai gyvulininkystėje, tame tarpe vandens tiekimas, pašarų ruošimas; jų privežimas ir kt. Numatyta elektrifikuoti 500 kolūkių.

Galingas paskatinimas žemės ūkio gamybai respublikoje padidinti yra kasdien besiplečiantis socialistinis lenktyniavimas tarp Lietuvos TSR ir Baltarusijos TSR žemės ūkio darbuotojų.

Prisiimtuose įsipareigojimuose Tarybų Lietuvos kolūkiečiai, MTS bei tarybinių ūkių darbuotojai, žemės ūkio specialistai įsipareigojo šiemet gauti grūdų iš kiekvieno hektaro nemažiau kaip po 8,6 centnerio kolūkiuose ir 14,5 centnerio — tarybiniuose ūkiuose, cukrinių runkelių — nemažiau kaip 150 centnerių, linų pluošto ir sėmenų — 2,5 centnerio, bulvių — 100 centnerių kolūkiuose ir 130 centnerių — tarybiniuose ūkiuose. Mūsų gyvulininkystės darbuotojai davė žodį iš kiekvienos karvės šiais ūkiniais metais vidutiniškai primelžti kolūkiuose nemažiau kaip 1 500 kilogramų pieno, o tarybiniuose ūkiuose padidinti pieno primelžimą iš kiekvienos karvės palyginti su praėjusiais metais 700 kilogramų.

Mūsų respublikos žemės ūkio darbo žmonės turi visas galimybes sėkmingai įvykdyti šeštojo penkmečio plane iškeltus uždavinius žemės ūkio gamybai padidinti. Tai rodo priešakinį kolūkių bei tarybinių ūkių pavyzdys.

M. Vasiliauskas

Tarybiniai ūkiams iškeltas uždavinys iš kiekvienos karvės penkmečio pabaigoje gauti po 4 320 kilogramų pieno.

Mūsų kolūčiai ir tarybiniai ūkiai turi didelius rezervus šiam uždaviniui sėkmingai įvykdyti. Visų pirma teks sudaryti tvirtą pašarų bazę — išplėsti kukurūzų, dobilų ir pievinių žolių pasėlius. Pašarinių žolių

Naujos knygos

Danta, Kl. GRANDININKO VLADO DOBILŲ PATYRIMAS AUGINANT ILGAPLUOŠČIUS LINUS. (Plungės raj. „Komunizmo aušros“ kolūkis).

32 p. (Lietuvos TSR Polit. ir moksl. žinių sklaid. d-ja). 5.000 egz. Rb 0,40.

Širvy, Paulius. OŠIA GIMTINĖS BERTAI. (Eilėraščiai). V., Valst. grož. lit. 1-kl., 1956. 94 p. 5.000 egz. Rb 2,70. Irišta.

Biliūnas, J. (Apsakymai). K., Valst. ped. lit. 1-kl., 1956. 69 p. su ilustr. (Mokinio b-ka). 12.000 egz. Rb 1,00.

Malinina, A. MARINOS GYVENIMAS. (Apie lakūnę M. Raskovą. Vid. ir vyr. amž. vaikams). V., Valst. grož. lit. 1-kl., 1956. 174 p. su ilustr. 10.000 egz. Rb 3,50. Irišta.

Tilvytis, Teofilis. (Eilėraščiai ir ištraukos iš poemų). K., Valst. ped. lit. 1-kl., 1956. 77 p. (Mokinio b-ka). 15.000 egz. Rb 1,25. Irišta.

Gorkis, M. RAŠTAI. 20 t. T. 14. Klimo Samgino gyvenimas. (Apsakoma D. I.). V., Valst. grož. lit. 1-kl., 1956. 626 p.; 4 ilustr. lap. 7.000 egz. Rb 12,00. Irišta.

lentpiuvės. Kairiajame Angaros krante vis aiškiau matyti naujojo socialistinio energetikų miesto kvartalų linijos.

Hidroelektrinės statytojai jau nutiesė per taigą dešimt kilometrų geležinkelį ir plentų privažiavimų kelių, sudarė tvirtą pramonės bazę. Vis toliau tiesiasi per taigą aukštos įtampos elektros energijos tiekimo linija Irkutskas — Bratskas. Naujoji galinga elektros magistralė eis per vienuolika Irkutsko srities rajonų, perkirs Irkutą, Kitoją, Oką ir kitas dideles ir mažas Sibiro upes. 220 tūkstančių voltų įtampos naujos jėgainės magistralė nusitęs per stepes, klampynes ir taigą 650 kilometrų. Elektros energija, pagaminta pirmosios prie Angaros elektrinės — Irkutsko HES, ims srovėti laidais prie Bratsko HES statybos aikštelių.

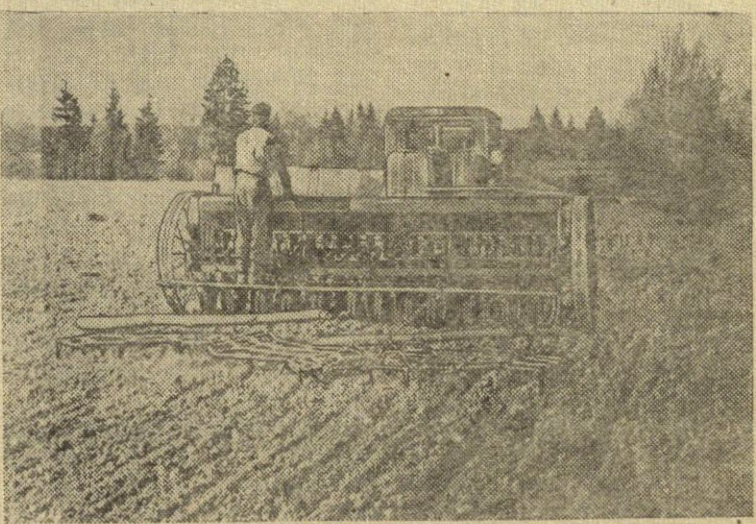
Pirmųjų šeštojo penkmečio metų Bratsko HES statybos-montavimo darbų planas keturis kartus viršija 1955 metų užduotį. Dideli uždaviniai iškilo hidroelekt-

rinės statytojams ir Irkutsko srities medžio apdirbimo pramonės įmonėms, ruošiant būsimosios vandens saugyklos duburį. Vandeniui bus užtvindyta šešių šimtų tūkstančių hektarų plotas. Didžiulius šimtamečio miško plotus reiks iškirsti. Užtvindymo vietoje jau sukurti devyni nauji miško pramonės ūkiai, kuriuose dirba keli tūkstančiai žmonių. Jau šiais metais reiks iškirsti daugiau kaip dešimt tūkstančių hektarų miško ir išvežti 1 390 tūkstančių kubinių metrų vertingos Sibiro medienos.

Bratsko HES statybos aikštelėse šiuo metu dirba apie dešimt tūkstančių darbininkų, inžinierių, technikų. Angaros pajungimo entuziastams nebaisūs nei sunkumai, nei atšiaurios, neapgyvendintos vietos. Jie kupini ryžto gerai įvykdyti garbingą partijos ir vyriausybės užduotį — šeštojo penkmečio pabaigoje atiduoti eksploatuoti didžiausios pasaulyje Bratsko HES pirmąją eilę.

N. Pečiorskis

Irkutskas

Rietavo MTS mechanizatoriai sėkmingai dirba pavasario laukų darbus. Kolūkių „Pažangos kelias“ laukuose traktorininkai pirmą laiką baigė sėti grūdines ir technines kultūras ir virš plano apėjo 30 hektarų naujai įsisavintų žemių. Nuotrauka: „Pažangos kelio“ kolūkyje vyksta sėja.

M. Rebio nuotr.

(ELTA).

IVAIRENYBĖS

KAIP ANT PLAUSTO

Suchumi botanikos sodo lankytojų dėmesį patraukia plaukiojantys vandens baseine Viktorijos—regijos lapai.

Šio nuostabaus augalo lapų skersmuo siekia iki dviejų metrų. Jų viršutinė pusė žalia spalvos, o apatinė — rausvos. Iš apačios jie apdengti gyslelių tinklu, idubimuose tarp jų lapams skleidžiantis, užsilaiško oro burbulėliai. Tai labai pa-

didina Viktorijos—regijos plaukomumą, jos keliamąją jėgą.

Viktorijos—regijos lapai išlaiko krovinį iki 50 kg svorio.

Rugpjūtyje galima pamatyti Viktorijos—regijos pražydėjimą. Tarp didžiulių apvalių gigantiškos vandens telijos lapų vakare tiesiog žiūrėjų akyse iš vandens pasirodo žiedų puris. Greitai jis išsiskleidžia graži

baltu žiedu. Ryto žiedlapiai tampa rožiniais. Dieną pumpuras užsidaro, o vakare, vėl atsivėręs, jau būna raudonas. Kitos dienos rytą jo atspalvis keičiasi į tamsiai purpurinį. Paskui žiedas pasineria po vandeniu, kur susiformuoja vaisius su sėklomis.

Gaila, kad Viktorijos—regijos žydėjimas trunka tik apie dvi paras.

KVAPŲ GEOGRAFIJA

Anglų geografijos draugijos narys Kiplingas 1914 metais savo pranešime apie kvapų geografiją teigė, kad kai kurios šalys turi tam tikrą joms charakteringą kvapą. Šią Kiplingo nuomonę vėliau patvirtino E. Schakletonas ir kiti keliautojai. Esą galima

visiškai drąsiai kalbėti apie kvapų geografiją. Taip Arabijai yra charakteringa skrupų kvapas, Ceilonui — tam tikro augalo betelio, vakarinėms Afrikos pakrantėms — tropikų miškų pavantis kvapas, Malakos sėjau — ris pasižymi pri-

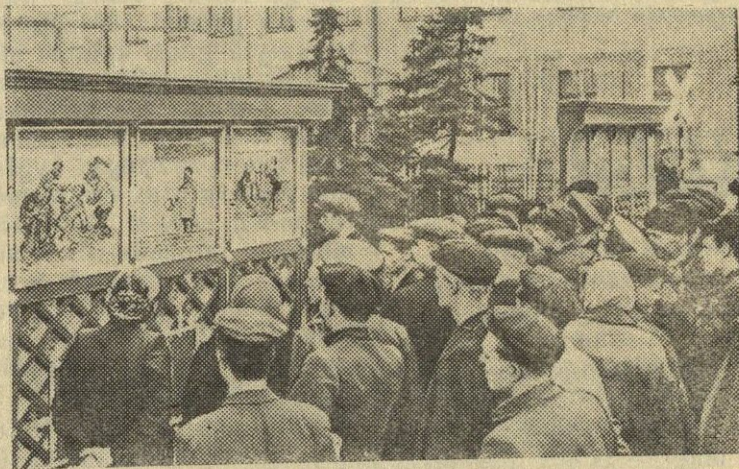
kvapu, gi Ramiojo vandenyno saloms yra charakteringas apdžiūvusių palmės riešutų kvapas. Esą miestai taip pat turi savo charakteringus kvapus: Paryžius — spragintos kavos, Roma — žvakių ir smilkalo, San Francisko — pušų, Pekinas — sojos pupų.

Trumpa užsienio

- Indija. Pasibaigė Indijos nacionalinio kongreso partijos Visos Indijos komiteto sesija. Kaip pranešė Indijos informacijų biuras, sesija vieningai pritarė rezoliucijai dėl Portugalijos valdų Indijoje, kurioje kalbama apie Indijos nacionalinio kongreso solidarumą su Goa gyventojais, kovojančiais prieš kolonijinį viešpatavimą.
- Belgija. Briuselyje pa-

sibaigė tarptautinis pianistų konkursas. Pirmąją vietą konkurse užėmė tarybinis muzikantas Vladimiras Aškenazis.

● KLR. Kinijos spauda sveikina JFLR prezidento Josipo Broz-Tito atvykimą į TSRS, vertindama šį vizitą, kaip svarbų įvykį toliau stiprinant Tarybų Sąjungos—Jugoslavijos santykius.

CHARKOVAS. Ordžonikidzės vardo traktorių gamyklos teritorijoje ir cechose išstatyti satyros langai, kuriuos leidžia komjaunuliai. „Language“ talpinamos karikatūros, satyriniai eilėraščiai, kritikuojantieji gamybos ir buities trūkumus. Per šešius satyrinio lango leidimo metus jau išleista daugiau 900 numerių. Redkollegija, taip vadinamas komjaunimo postas, turi platų aktyvą—keletą šimtų darbininkų, inžinierių ir technikų. Nuotraukoję: prie satyrinių langų.

J. Jasenovo nuotr.

(TASS)

MEDICINOS TEMOMIS

RAUPAI

Raupus sukelia labai mažieji mikroorganizmai, kurie praeina pro tankiausius filtrus, todėl ir vadinami filtruojamais virusais, arba juos atradusio autoriaus vardu—Pašeno kūneliais. Raupų virusas yra labai atsparus.

Tarybų Sąjungoje raupai likviduoti.

Susirgimai raupais yra galimi ten, kur gyventojams nepravesti pirminiai ir pakartotiniai skiepimai (vakcinacijos ir revakcinacijos).

Raupais užsikrečiame, prisiliedami prie ligonio, jo kalbos, kosėjimo, čiaudėjimo metu per seilių lašelius. Raupų viruso atsparumas sudaro galimybę aprėsti šia liga net per trečią asmenį arba per daiktus, kuriuos naudojo sergantis asmuo. Uždarose patalpose apsikrėtimai vyksta per dulkes. Raupų virusą išnešioja musės ir naminiai gyvuliai. Galima užsikrėsti ir nuo lavono. Visų dažniausiai užkratas patenka per žiotis. Čia dauginasi ir, praėjus slaptam ligos periodui (10—14 dienų), raupų virusas prasišverbia į kraują. Tuojau atsiranda aukšta temperatūra, galvos skausmai, sąmonės pritemimas. Po keleto dienų ligos sukėlėjas persimeta į odą ir gleivines, duodamas čia tipiską raupų išbėrimą — pūsleles su daug skyrių ir centru, idubimu. Vėliau pūslelių turinys pavirsta pū-

liais, susidaro šašai, o jiems nukritus, lieka sudarkantieji žmogaus išvaizdą randeliai ir duobutės. Taip įvyksta tada, kai žmogus turi laimės pasveikti. Tačiau reikia pabrėžti, kad mirtingumas nuo raupų yra labai didelis.

Ką turi kiekvienas padaryti, kad nei jis pats, nei jo šeimos nariai, nei ateinančios kartos raupais nesirgtų?

Atsakymas vienas ir tikras. Reikia skiepytis 4 kartus.

Pirmas skiepimas pravedamas 5—6 mėn. amžiaus laikotarpyje. Būtina išpėti tėvus, o ypač mamytės, kurios bijodamos vaikui „pakenkti“, užtraukia pirmąjį skiepimą iki 7 ir daugiau metų, kad juo vėliau vaiką skiepjam, tuo sunkiau jis tuos skiepus perneša ir iki skiepimo jis randasi pavojuje susirgti raupais. Be to, užtraukdami skiepimus prieš raupus, mes nusižengiame valstybiniam įstatymui, kuris sako, kad anksčiau minėti skiepimai yra kiekvienam piliečiui privalomi nustatytu laiku. Skiepų žymės kūne—kultūringumo požymis.

Antras skiepimas pravedamas 4—5 metų amžiaus laikotarpyje, ir be revakcinacijos žymių neprivalo nei vienas vaikas patekti į mokyklos I klasę.

Trečias skiepimas vyk-

domas 10—11 metų ir ketvirtas — 18—20 metų amžiaus laikotarpiuose.

Anksčiau nurodytais terminais pravedę skiepimus, mes būsim užtikrinti, kad mūsų šalyje nei vienas pilietis neturės duobutėmis išmarginto veido, ir nei viena motina neraudos ant raupų smėklos nunešto vaiko kapo.

Daugeliui kils klausimas, kam tiek daug kartų skiepyti? Ogi tam, kad po pirmo skiepimo atsparumas raupams laikosi tik 3—4 metus, po antro—6—7 metus, po trečio—7—8 metus ir tik po ketvirtą skiepimo susidaro pastovus atsparumas šiai ligai.

Yra ir tokių mamų, kurios sako: „Raupų mūsų šalyje nėra, kam gi aš sirgdinsiu savo sveiką vaiką su tais skiepais“.

Tokios motinos nesąmoningai tampa savo vaikų priešais, nes nors ir labai juos mylėdamos ir dangstydamos nuo menkiausio vėjelio, palieka „neužklotus“ nuo baisios raupų ligos.

Mūsų visų gėdai, net Kupiškio mieste yra tėvų (dargi išsilavinusių!), kurie kategoriškai atsisakinėja nuo būtinų vaikams skiepimų.

Užtektų, kad atsirastų žymesnis kiekis piliečių, vengiančių skiepų, ir vėl turėtume sunkių ligonių užkrečiamų ligų skyriuose,

kurių nematė net ištisos gydytojų kartos.

Atsiradimas sergančio raupais skiepytoje visuomenėje panašus į degančio fakelo kritimą vandenin, o neskiepytoje visuomenėje — benzino statinėn.

Nors sanitarinė mūsų sienų tarnyba daro viską, kad raupai nebūtų užnešti į mūsų šalį, tačiau patikimiausia apsauga ir toliau lieka skiepai.

Šiuo metu mūsų rajono gyventojų tarpe yra nemažas skaičius asmenų, kurie skiepyti tik vieną kartą (vaikystėje). Daugelis šių žmonių neturi tinkamo atsparumo (imuniteto) prieš raupus, todėl rajono ligoninė organizuoja jų pakartotiną skiepimą (revakcinaciją).

Skiepimais pravedami rajoninės ligoninės poliklinikoje, vidaus ligų kabinate nuo 9 iki 17 valandos kiekvieną darbo dieną (sausiusiems) ir vaiko konsultacijoje nuo 11 iki 15 val. kasdien, išskiriant nedarbo dienas (vaikams). Skiepimus taip pat praveda visos rajone esančios ambulatorijos ir felčerių-akusherų punktai.

Vaikai skiepiami anksčiau nurodytais laikotarpiais, o suaugusieji nuo 18 iki 45 metų.

Kiekvieno piliečio išskiepimas bus lyg atskiras akmuo raupų kapo antkapėje.

V. Krasauskas
Rajono ligoninės vyr. gydytojas

Sportas

Pasvalys—Kupiškis 2:2

Pasvalyje įvyko Lietuvos TSR „B“ klasės Pašėvėžio zonos futbolo rungtynės. Susitikimą Kupiškio ir Pasvalio „Žalgirio“ komandos.

Pirmame kėlinyje, nežiūrįnt nepalankaus vėjo, iniciatyvą paima kupiškiečiai. Kova vyksta prie pasvaliečių vartų. R. Semėnas, prisiveržęs pro gynėjus, pasiunčia kamuolį į Pasvalio žalgiriečių vartus. Po įvarčio pasvaliečiai rezultata bando išlyginti, bet Kupiškio „Žalgirio“ komandos vartininko M. Vasiljevo dėka rezultatas nepasikeičia. Kupiškiečiai vėl atakuoja Pasvalio „Žalgirio“ vartus, ir Gudonis priverčia pasvaliečius antrą kartą išimti iš tinklo kamuolį. Tokiu būdu pirmasis kėlinys baigiasi rezultatu 2:0 Kupiškio „Žalgirio“ komandos naudai.

Antrame kėlinyje kupiškiečiai, per daug pasitikėdami savo jėgomis, duoda galimybę futbolo aikštės šeimininkams rezultata išlyginti. Rungtynės baigiasi lygiomis—2:2.

A. Zavadskas, V. Petkus

Individualinės sunkumų kilnojimo varžybos

Kupiškio kultūros namuose įvyko individualinės sunkumų kilnojimo varžybos, dalyvaujant daugartiniam respublikos čempionui A. Žukui.

Lengviausiojo svorio sportininkas L. Bolna pasirodė spaudime—62,5 kg, rovimė 50 kg, stūmime—65 kg, bendroje sumoje 177,5 kg.

R. Gudas (VI. Rekašaus v. vid. mokykla) pasiekė bendrą 220 kg svorį, Čepelė (taip pat vid. mokykla)—235 kg. „Aukštaičių“ kolūkio nario A. Medveko (lengvo svorio kategorija) bendra pasekmė 170 kg.

Parodomąjį sunkumų kilnojamą atliko A. Žukas. Jo bendras rezultatas—327,5 kg.

V. Gradeckas

ATITAIŠYMAS

Š. m. birželio 6 d. „Stalino kelio“ Nr. 45 (1019) 3 psl. pranešime apie pavasario sėjos eigą rajono kolūkiuose įsibrovė klaida. Viršuje, grafoje „cukrinių runkelių“ reikia skaityti „linų“, o vietoje „linų“—„cukrinių runkelių“.

Redaktorius J. KISELEVIČIUS

EK R A N A S

Kinoteatras „A U Š R A“

„Vieną gražią dieną (spalv.) birželio 9—10 d. d.

„Liliomfi“ (vengrų, spalv.) birželio 12—14 d. d.

Seansų pradžia 21 val.